

Oznaka poročila: ARRS_ZV_RPROJ_ZP_2008/147

ZAKLJUČNO POROČILO O REZULTATIH RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem projektu

Šifra projekta	Z6-9592
Naslov projekta	Temeljni problemi demokracije na Slovenskem pred drugo svetovno vojno in njihov srednjeevropski kontekst
Vodja projekta	22284 Jure Gašparič
Tip projekta	Zt Podoktorski projekt - temeljni
Obseg raziskovalnih ur	3.400
Cenovni razred	B
Trajanje projekta	01.2007 - 12.2008
Nosilna raziskovalna organizacija	501 Inštitut za novejšo zgodovino
Raziskovalne organizacije - soizvajalke	
Družbeno-ekonomski cilj	11 Neusmerjene raziskave (temeljne)

2. Sofinancerji¹

1.	Naziv	
	Naslov	
2.	Naziv	
	Naslov	
3.	Naziv	
	Naslov	

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

3. Poročilo o realizaciji programa raziskovalnega projekta²

Podpisani raziskovalec je v izvedeni raziskavi analitično obdeloval temeljne probleme demokracije in demokratičnih procesov na slovenskem prostoru pred drugo svetovno vojno. V omenjenem obdobju, ki ga je kronološko zamejil z uvedbo diktature kralja Aleksandra leta 1929 na eni strani in z začetkom druge svetovne na Slovenskem leta 1941 na drugi, se je namreč korenito spremenila politična podoba tako slovenskega kot jugoslovanskega prostora. Vse politične stranke in nekatere strankarske organizacije treh osrednjih idejno-političnih taborov so bile tedaj prepovedane, čeprav so dejansko delovale

naprej. Izhajajoč iz zapisanega je izvajalec tako problematiziral in razčlenil politične razmere na Slovenskem in v širšem vsedržavnem okviru, pri čemer ga je v prvi vrsti zanimalo udejanjenje ideje (parlamentarne) demokracije v politični praksi. Ob tem se je posebej osredotočil na prepovedano Slovensko ljudsko stranko, saj je bila ta v dvajsetih letih dvajsetega stoletja najmočnejša politična skupina na Slovenskem. Izvajalec je zato v prvi vrsti pokazal, da tudi po nastopu diktature ni imela majhne teže in nam analiza njenega drobovja in delovanja zato omogoča vpogled v širše politično dogajanje.

Raziskovalec je tako v prvem kot v drugem letu izvajanja projekta v temeljnih črtah sledil predvidenemu načrtu raziskovalnega dela. Kronološko in problemsko sočasno je obravnaval vse tri problemske sklope, ki zaokrožajo posamezne vidike raziskave. V okviru prvega sklopa je raziskoval razmere in razmerja v jugoslovanskem državnem okviru, v okviru drugega sklopa je analiziral probleme demokracije v Dravski banovini (Sloveniji), v okviru tretjega pa je posamična spoznanja vpel v srednjeevropski kontekst. Glede na izsledke prvega leta raziskave je v skladu z napovedjo v letnem poročilu posvetil posebno pozornost nekaterim problemom iz t. i. kulturne zgodovine parlamentarizma Kraljevine SHS/Jugoslavije: o značaju ustave, volilni zakonodaji in volitvah, verifikaciji mandata, poslovniku, organizaciji dela skupščine in zakonodajnem postopku, o poslanskih plačah, statusu poslanca in sploh o statusu (tipu) politika stare Jugoslavije. Le natančna analiza parlamenta in celote političnega sistema namreč ponuja ustrezen okvir za analizo razumevanja demokracije.

Raziskovalno delo temelji na pregledovanju ustrezne literature, časopisja in druge politične publicistike, Stenografskih beležk Narodne skupščine in Senata Kraljevine SHS/Jugoslavije, parlamentarnih tiskovin in arhivskega gradiva. V Arhivu Jugoslavije v Beogradu je raziskovalec pregledoval zlasti fonda Narodne skupščine in Milana Stojadinovića, obenem pa je uspel pridobiti prve dokumente iz Arhiva kneza Pavla Karađorđevića, ki je bil za raziskovalce iz držav, nastalih na ozemlju SFRJ, do nedavnega nedostopen. V arhivu praškega Ministrstva za zunanje zadeve je vzel pod drobnogled politična poročila češkoslovaških diplomatsko-konzularnih predstavništev v Kraljevini SHS/Jugoslaviji, v prvi vrsti poročila beograjskega poslaništva in ljubljanskega konzulata. Ohranjena poročila pojasnjujejo dinamiko češkoslovaško-jugoslovanskih in češko-slovenskih odnosov med obema vojnoma, poleg tega pa pomembno osvetljujejo notranjepolitično situacijo v prvi Jugoslaviji in na Slovenskem. Ob tem je načrtno zbiral tudi gradivo o samem delovanju ljubljanskega konzulata in njegovi vpetosti v slovenski prostor. Kot dopolnilno gradivo omenjenemu je pregledoval fond Edvarda Beneša, zunanje ministra prve Češkoslovaške republike, na Inštitutu TGM.

Raziskovalna spoznanja, zadevajoča prvo polovico tridesetih let (od nastopa diktature do oblikovanja vlade Milana Stojadinovića), ki predstavljajo s stališča jugoslovanske notranje-politične dinamike sklenjeno celoto, je raziskovalec oblikoval v znanstveno monografijo. Probleme demokracije na Slovenskem je povezal z razmerami v jugoslovanskem državnem okviru, s konstelacijo političnih sil in vlogo slovenskih političnih akterjev znotraj njih (zlasti najmočnejšega slovenskega političnega tabora – prepovedane Slovenske ljudske stranke). Med temeljne ugotovitve študije sodi spoznanje, da je SLS, ki je bila do prepovedi leta 1929 najmočnejša politična stranka na Slovenskem, kljub težavam in razhajanjem prestala politično preizkušnjo prve polovice tridesetih let. V leto 1929 je stopila z velikim političnim kapitalom, ki ga je uspela vsaj ohraniti, če ne celo povečati. S svojo politično taktiko je sicer večkrat rušila lastno programsko integriteto, kar pa je tako s stališča njenih volilcev kot s stališča tedaj veljavne politične teorije ni postavljalo na rob političnega prostora. Politika nekdanje SLS se je odvrtila v legitimnem iskanju pravih odgovorov in najboljših možnosti za zagotovitev lastne politične premoči. Sprva, takoj po uvedbi diktature januarja 1929, jih je našla v sodelovanju z režimom. Pragmatična podpora kraljevemu režimu je v tistem obdobju razumljivo zahtevala določene koncesije v mejah možnega. Teh je nekdanja SLS nedvomno bila deležna, čeprav je hkrati utrpela tudi nekaj političnih udarcev. Taktika sodelovanja v vladi je zato postajala vse bolj vprašljiva in protislovna. Naposled je njen

prvi človek Anton Korošec kot minister odstopil, a ob tem politično preudarno pustil priprta vrata, ki so vodila h kralju. Obnova ustavnega življenja septembra 1931 je sodu dokončno izbila dno ter med dvorom in nekdanjo SLS za nekaj časa skopala jarek. Za Koroščeve pristaše so se tedaj začeli časi naporne opozicije. V takih razmerah, ki ji tako doma kot v Beogradu očitno niso bile naklonjene, je bivša SLS morala pokazati svojo nezmanjšano moč. Maja 1932 je ob Koroščevi šestdesetletnici z učinkovito politično akcijo to nedvomno uspela. Toda medtem ko se je na eni strani odkrito zoperstavila režimu, je na drugi strani njen vodja vneto iskal dogovor med predstavniki starih strank in skušal najti pravo kombinacijo, ki bi njegovi stranki ponovna odprla vrata na oblast. Živahno zakulisno dogajanje je jeseni 1932 pretrgala odmevna resolucija hrvaške opozicije, imenovana Zagrebške punktacije. Oster protirežimski dokument je sprožil verižno reakcijo – poplavo opozicijskih resolucij - kateri se je priključila tudi nekdanja SLS. S tem korakom je pomembno pretrgala svojo politiko dogovarjanja in hkrati zadostila svojemu prvemu cilju – ohranitvi vpliva v Sloveniji. Toda doseganje prvega cilja jo je seveda odmikalo od drugega, ki pa ni bil daleč od prvega – ohranitev oz. večanje vpliva v Beogradu. Ravnanje nekdanje SLS se je vnovič znašlo v večnem krogu. Kako ostati avtonomist in obenem sodelovati s centralistično vlado? Zdi se, da se je precejšen del njenega vodstva s Koroščem na čelu zavedal, kako je pomemben pogoj in nezanemarljiv faktor v pogajanjih s prestolnico prav moč bivše SLS v »njeni« banovini. Trdimo lahko, da je nekdanja SLS s številnimi in odmevnimi manifestativnimi akcijami sicer tvegala sankcije, a hkrati vedela, da s tem, ko pokaže svoj vpliv, pokaže tudi svojega aduta. Z večinsko podporo enega konstitutivnih »plemen« prve jugoslovanske države in občo pripravljenostjo na sodelovanje se je zlahka predstavila kot zaželen partner.

Znotraj razčlenjevanja ozadja funkcioniranja jugoslovanskega parlamentarnega sistema se je raziskovalec osredinil na osebo poslanca, njegov status, politično problematično vprašanje poslanskih plač in analizo vsakdanjega življenja parlamentarcev. Po razpadu Avstro-Ogrske in oblikovanju jugoslovanske države, ko se je slovenski prostor vključil v novo družbeno-civilizacijsko stvarnost, ki se je v precej segmentih bistveno razlikovala od prejšnje – avstrijske, so namreč drug ob drugega trčili včasih diametralno nasprotni pogledi in dojemanja najrazličnejših ravni političnega, družbenega in seveda družabnega življenja. Eno od konkretnih stičišč ljudi iz različnih svetov je bila beograjska skupščina, v krležijanskem slikovitem pretiravanju »neinteligentna in popolnoma primitivna negacija sleherne, tudi najskromnejše parlamentarne oblike«, kjer so se tolkla politična stališča, kovale zahrbtne taktike, kjer so prihajali do izraza različni politični stili in značaji najrazličnejših posameznikov, izvoljenih med Jesenicami in Gevgelijo. Vzporedno s tem je raziskovalec na ravni političnega sistema detektiral in analiziral metode, instrumente ter vsakdanjo prakso osebne diktature kralja Aleksandra Karađorđevića. Posebej se je posvetil tudi slovenskim političnim elitam tega časa, njihovemu dojojanju demokracije in usodi po koncu druge svetovne vojne, ko pride do radikalne menjave elit. Zdi se, kot da marsikateri poslanec – po Maxu Webu – ni živel za politiko, temveč od politike.

V okviru drugega sklopa je analiziral razmere v Dravski banovini, kjer je bil posebej pozoren na situacijo na terenu, na izražanje in izvajanje demokratičnega procesa skozi volitve. Na podlagi znanstvene obdelave volitev v tridesetih letih je razčlenil dejstvo političnega obstoja t. i. starih (prepovedanih) strank in funkcioniranje instituta demokratične politične izbire. Sklepa, da je na podlagi volitev le mogoče oceniti višino podpore posamezne politične opcije v volilnem telesu in da je sam rezultat nedemokratičnih volitev imel političen učinek. Volitve so kljub vsemu bile pokazatelj politične temperature.

Med ključne ugotovitve raziskave tako lahko – upošteva je zapisano - uvrstimo spoznanje, da je diktatura kralja Aleksandra, ki je sicer bila izraz realne politične potrebe po konsolidaciji razmer v državi, po svojem bistvu predstavljala avtokratsko in represivno vladavino, katere delovanje je bilo čutiti na vseh področjih življenja. Do odločnejših demokratično-ideoloških premikov tudi kasneje ni prišlo, niti po Aleksandrovi smrti v atentatu v francoskem Marseilleju oktobra 1934 niti po zamenjavi njegovega režima

junija 1935. Politične metode v notranjepolitičnem življenju so na predvečer druge svetovne vojne sledile vzorcu iz prve polovice tridesetih let. Oblast so prevzeli tisti, ki so imeli večino, toda niso želeli vedeti, da so s tem dosegli le politično sredstvo, nikakor ne cilja. V materialnem smislu niso uresničevali politike demokratične enakosti in svobode, predvsem pa niso ustvarjali okolja, ki bi omogočalo resnično demokratično sklepanje kompromisov.

V tretjem sklopu je raziskovalec analiziral soočenje Kraljevine Jugoslavije in Češkoslovaške republike z možnostjo restavracije Habsburžanov na Dunaju v tridesetih letih dvajsetega stoletja. Pri tem se je posebej posvetil različnemu mednarodnopolitičnemu položaju, v katerem sta se tedaj znašli obe državi. Slednji je namreč pogojeval drugačne poglede tako na zaveznitva in politična vprašanja v Podonavju, kot tudi na vprašanje bodoče usode Avstrije. Rezultati raziskave kažejo, da se je ob avstrijskem problemu sicer res lomilo češkoslovaško-jugoslovansko zaveznitvo, vendar so se stališča obeh držav v eni točki še naprej ujemala. Pri vprašanju restavracije Habsburžanov. Scenarij, po katerem bi Otto zasedel dunajski prestol, je bil nesprejemljiv za obe. V okviru tega sklopa je še primerjalno analiziral (z demokratizacijo povezane) učinke politične mobilizacije množic v širšem srednjeevropskem prostoru v daljšem časovnem loku - od obnove ustavnega življenja v šestdesetih letih 19. stoletja do druge svetovne vojne, vzporedno s tem pa obravnaval dinamiko češkoslovaško-jugoslovanskih odnosov, zlasti češki pogled na slovensko družbeno stvarnost, ki je bil v precejšnji meri »čehoslovakističen«, izhajal je iz nujnosti integralno-centralistične podobe države. Summa summarum moremo trditi, da je za slovenske in jugoslovanske politične elite ter tudi za elite zavezniskih držav Jugoslavija vsem slabostim in šibkostim navkljub predstavljala najprimernejši državni okvir; okolje, ki bi ga bilo – po njihovem mnenju - potrebno »le« notranje-politično urediti in zunanje-politično utrditi. In na tem mestu so se seveda lomila kopja.

Če sklenemo: Prostora za politično indiferentnost na predvečer svetovne vojne skorajda ni bilo, saj so ključni politični akterji dosledno sledili strategiji »stebričenja«. Z razpadom dvojne monarhije in vzpostavitvijo nasledstvenih držav, utemeljenih na nacionalnem oz. nacionalno-integralističnem načelu, se je za nenemške in nemadžarske narode sicer marsikaj spremenilo, toda državljan-volilec je še zmerom bil ukleščen med zahteve in pričakovanja države in političnih strank. Kdor na Slovenskem ni volil najmočnejše katoliške Slovenske ljudske stranke, je postal izdajalec slovenskega naroda. Odločitev za eno ali drugo politično opcijo tako ni bila odvisna zgolj od političnega prepričanja vsakega posameznika, temveč veliko bolj od aktualnih razmer in mikroklima v njegovem kraju. V Kraljevini Jugoslaviji je taka situacija še zlasti prišla do izraza po uvedbi osebne diktature kralja Aleksandra, ko so volitve postale javne. Volilca je na eni strani »prepričeval« režim, na drugi pa opozicija. Z volilnim telesom se je še naprej manipuliralo, razlika je bila le v tem, da je po zatonu habsburške monarhije nacionalni moment v glavnem stopil v ozadje. Nova »nacionalna« kraljevina je namreč hitro postala splošno sprejeto dejstvo, obžalovanja ob koncu Avstro-Ogrske ni bilo opaziti, freudovskega občutka »izgube« ni nihče poznal. Nasprotno, vsi so bili naenkrat prepričani, da pomeni vstop v novo državo končno osvoboditev slovenskega naroda iz tisočletnega suženjstva. Habsburška monarhija je dobila medijsko podobo »ječe narodov«. Takšno stališče se je ukoreninilo in postala stalnica vse do osemdesetih let dvajsetega stoletja.

Obrat od dvojne monarhije k lastni republiki moremo opaziti tudi na Češkoslovaškem, s tem da so ga Čehi dojemali drugače kot Slovaki. Čehi so namreč stopili v novo državo organizacijsko, medijsko, kapitalsko in obče družbeno neprimerno bolje pripravljeni kot Slovaki. Slovaška državljanska zavest v okviru Ogrske že prej ni bila posebej razvita, vojna leta pa so ji prizadejala še dodatne udarce. Ljudje so bili dezorientirani, z nejasnim odnosom do države ali, kakor se je leta 1915 izrazil Vavro Šrobar: »Krčma, rychtársky dom, škola a kostol – to je parlament dediny.« Slovak je po padcu monarhije tako postal nujna tarča političnih centrov moči, Budimpešte na eni ter Prage in Bratislave na drugi

strani. Najvišja politika je vstopila v vsako vas. Pohod politike v vsakdanje življenje je brez dvoma ožil prostor za morebitno netransparentno stališče človeka; tudi v povojni »Rest-Österreich«, prvi avstrijski republiki, kjer je sčasoma povsem prevladal ideološki vzvod pritiska, povezan s strukturo tamkajšnjega političnega prostora. Ko je po sprejetju zvezne ustave leta 1920 in volitvah v novoustanovljeni Nationalrat razpadla velika koalicija med socialdemokrati in krščanskimi socialci, se je avstrijska politična stvarnost prelomila na dva pola, ki sta od tedaj označevala prvo republiko. Politična polarizacija avstrijske republike, ki se je izrisala leta 1920, je sčasoma dobivala vse jasnejše obrise. Spori med konservativnim ter socialdemokratskim blokom (predvsem glede ustave iz leta 1920) so bili vedno ostrejši in politični boj ni več potekal zgolj »/.../ z velikimi besedami, samoumevno prizorišče spopadov je postala ulica«, kjer so prišle do izraza zlasti polvojaške organizacije obeh taborov. V državi se je v dvajsetih letih odvijala »hladna državljanska vojna«. Z demokratizacijo političnega življenja je tako povsod prišlo do politizacije množic. Ljudje so se lahko začeli opredeljevati, a so hkrati postali tudi predmet političnih pritiskov. Ko je bil v ospredju nacionalni moment, možnosti za netransparentno stališče ni bilo veliko, ko je bil v ospredju poudarjeno ideološki, pa tudi ne. Ob koncu velja sicer opozoriti, da se to seveda ni zgodilo čez noč. Omenjena dogajanja so bila del procesa, ki ni nujno zaobjel vse in vsakogar v istem časovnem trenutku. Gotovo so obstajali tudi posamezniki in skupine s povsem drugačno ali indiferentno držo, toda trend se je gibal v jasno smer.

4. Ocena stopnje realizacije zastavljenih raziskovalnih ciljev³

Raziskovalna spoznanja potrjujejo pravilnost temeljne usmeritve raziskave, ki se je osredinila na prepovedano Slovensko ljudsko stranko. Ugotovitve namreč kažejo, da je SLS, ki je bila do prepovedi leta 1929 najmočnejša politična stranka na Slovenskem, kljub težavam in razhajanjem prestala politično preizkušnjo prve polovice tridesetih let. V leto 1929 je stopila z velikim političnim kapitalom, ki ga je uspela vsaj ohraniti, če ne celo povečati, saj je še zmerom poosebljala politično voljo Slovencev. Analiza volitev v tridesetih letih je tudi potrdila tezo, da je slovenski liberalizem (kot tudi marksistični tabor) užival relativno nizko podporo v volilnem telesu. V okviru analize češkoslovaško-jugoslovanskih odnosov sem naletel na povsem nov in doslej neznan vidik, ki ga je bilo treba natančno elaborirati. Prav tako pa se je kot nadvse koristna pokazala podrobnejša poglobitev v analizo parlamentarizma, ki sem jo izvedel po prvem letu raziskav. Raziskava je prinesla nekaj konkretnih odgovorov, a hkrati razširila problemski in interpretativni okvir, ki je po mnenju podpisanega raziskovalca nujen za razumevanje časa. V prihodnje bi tako veljalo skozi bazične raziskave več pozornosti posvečati raziskovanju institucije parlamenta, politične kulture in vsakokratnih parlamentarnih praks.

5. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega projekta⁴

Ni sprememb.

6. Najpomembnejši znanstveni rezultati projektne skupine⁵

Znanstveni rezultat		
1.	Naslov	<i>SLO</i> Diktatura kralja Aleksandra in politika Slovenske ljudske stranke v letih 1929-1935
		<i>ANG</i> The Dictatorship of Yugoslav King Alexander and the policy of Slovene People's Party 1929-1935

Zaključno poročilo o rezultatih raziskovalnega projekta

	Opis	SLO	Knjiga osvetljuje vlogo in položaj najmočnejše politične stranke v prvi jugoslovanski državi - Slovenske ljudske stranke v času po vzpostavitvi diktature kralja Aleksandra. Poleg analize jugoslovanske notranjepolitične problematike razčlenjuje tudi znotrajstrankarska razmerja in vlogo posameznih politikov - zlasti dr. Antona Korošca - v državnem okviru.
		ANG	The book sheds light on the role and position of the strongest political party in the first Yugoslav state – Slovenska ljudska stranka (Slovenian People's Party) in the time after the introduction of King Alexander's dictatorship. Besides analysing Yugoslav internal political issues, the book also explores the relations within this party and the role of individual politicians – especially Dr. Anton Korošec – in the state context.
	Objavljeno v	GAŠPARIČ, Jure. SLS pod kraljevo diktaturo : diktatura kralja Aleksandra in politika Slovenske ljudske stranke v letih 1929-1935. 1. izd. Ljubljana: Modrijan, 2007. 304 str., ilustr.	
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
	COBISS.SI-ID	236468224	
2.	Naslov	SLO	Soočenje Kraljevine Jugoslavije in Češkoslovaške republike z možnostjo restavracije Habsburžanov na Dunaju
		ANG	Confrontation of the Kingdom of Yugoslavia and the Czechoslovak Republic with the possibility of the restoration of the Hapsburgs in Vienna
	Opis	SLO	Avtor v razpravi analizira soočenje Kraljevine Jugoslavije in Češkoslovaške republike z možnostjo restavracije Habsburžanov na Dunaju v tridesetih letih dvajsetega stoletja. Ob tem ugotavlja, da se je ob avstrijskem problemu sicer res lomilo češkoslovaško-jugoslovansko zavezništvo, vendar so se stališča obeh držav v eni točki še naprej ujemala. Pri vprašanju restavracije Habsburžanov. Scenarij, po katerem bi Otto zasedel dunajski prestol, je bil nesprejemljiv za obe.
		ANG	The author analyzes the confrontation of the Kingdom of Yugoslavia and the Czechoslovak Republic with the possibility of the restoration of the Hapsburgs in Vienna in the 1930s. he arrives at tje conclusion that the problem did put the Czechoslovak-Yugoslavia alliance to the test; however, he simultaneously emphasizes that the two countries remained unanimous on one point: the question of the restoration of the Hapsburgs. Both of them found unacceptable the scenario in which Otto would ascend the throne in Vienna.
	Objavljeno v	GAŠPARIČ, Jure. Habsburg ali Hitler : soočenje Kraljevine Jugoslavije in Češkoslovaške republike z možnostjo restavracije Habsburžanov na Dunaju. Zgod. vse, 2007, 14, št. 2, str. 106-117.	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
COBISS.SI-ID	2356596		
3.	Naslov	SLO	Poslanske plače v prvi Jugoslaviji
		ANG	Wages of Members of Parliament in the First Yugoslav State
	Opis	SLO	Avtor v razpravi analizira problematiko poslanskih plač v času prve jugoslovanske države. V prvem delu se posveča samemu sistemu plačevanja poslancev in njegovi genezi od druge polovice 19. stoletja naprej, v drugem delu pa razčlenjuje značaj in konkretno vlogo poslančeve plače oz. dnevnice. Ob tem ugotavlja, da je bila ureditev poslanskih plač v sistemskem smislu spodobno urejena. Tudi višina zneska, ki so ga poslanci prejeli, ni bila majhna, čeprav je marsikateri poslanec sodil drugače in si na različne vprašljive načine prizadeval zaslužiti več.
		ANG	The author analyses the issue of wages of Members of Parliament during the first Yugoslav state. In the first part, the author focuses on the system of wages for Assembly Members and their development, while in the second part he analyses the nature and the actual role of Assembly Members' wages or daily allowances. He finds that the arrangement in regard to the wages of MPs was well organised in the systematic sense. The amount received by MPs was not negligible, but regardless of that the recipients frequently thought otherwise and attempted to earn more in various questionable ways.
	Objavljeno v	GAŠPARIČ, Jure. Poslanske plače v prvi Jugoslaviji. Prispev. novejšo zgod., 2008, 48, št. 1, str. 55-67.	
Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek		

Zaključno poročilo o rezultatih raziskovalnega projekta

	COBISS.SI-ID	2467188	
4.	Naslov	SLO	Tobak in alkohol v parlamentu prve Jugoslavije
		ANG	Tobacco and alcohol in the Parliament of first Yugoslavia
	Opis	SLO	Avtor uvodoma ugotavlja, da je bilo po oblikovanju Kraljevine SHS eno od konkretnih stičišč ljudi iz različnih svetov beograjska skupščina, kjer so prihajali do izraza različni politični stili in značaji najrazličnejših posameznikov. Politično »strastni« poslanci prve Jugoslavije pa so imeli tudi precej »drugih strasti« povsem življenjskega značaja. Med najbolj običajne in tedaj gotovo najmanj sporne sta sodila alkohol in tobak, zaščitna znaka javnega življenja. Pisec nato v razpravi analizira konkretne pogoje za kajenje in pitje v različnih zgradbah, kjer je domovala skupščina.
		ANG	After the rise of Yugoslavia was one of the meeting points of people from various worlds the Belgrade assembly, which featured varied political styles and the most diverse personalities. Yet the MPs did have a number of ordinary »other passions«. Among the most common and at the time the least disputable ones were alcohol and tobacco; both were trademarks of public life. An insight into the customs regarding drinking and smoking reveals a relatively unknown social side of the Parliament, beyond political clashes.
	Objavljeno v	GAŠPARIČ, Jure. Tobak in alkohol v parlamentu prve Jugoslavije. Zgod. vse, 2008, 15, št. 2, str. 26-36.	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
	COBISS.SI-ID	2531700	
5.	Naslov	SLO	Naumannov koncept Mitteleurope in njegov odmev v habsburški monarhiji
		ANG	The Concept of Friedrich Naumanns Mitteleuropa and its Echo in the Hapsburg Empire
	Opis	SLO	Ko je leta 1914 prva svetovna vojna zatresla Evropo, so se začela intenzivneje porajati vprašanja o negotovi prihodnosti prostora med evropskim Vzhodom in Zahodom. V taki situaciji je oktobra 1915 izšla knjiga nemškega državnega poslanca Friedricha Naumanna z naslovom Mitteleuropa in takoj naletela na izjemno zanimanje. Avtorja ugotavljata, da je Naumannov koncept tolerantne in mogočne Mitteleurope pod nemškim vodstvom potem, ko se je vojna prevesila v drugo polovico, vse bolj izgubljal svojo aktualnost in z dogodki leta 1918 dokončno propadel.
		ANG	As World War I shook Europe in 1914, the questions about the uncertain future of the space between the European East and West became more prominent. In these circumstances a book by the German Member of Parliament Friedrich Naumann entitled Mitteleuropa was published in October 1915, and it immediately aroused much interest. The authors establish that Naumann's concept of a tolerant and mighty Mitteleuropa under the German leadership gradually lost its weight in the second half of the war, until it finally became irrelevant after the events of 1918.
	Objavljeno v	CVIRN, Janez, GAŠPARIČ, Jure. Friedrich Naumanns Konzept "Mitteleuropa" und sein Echo in der Habsburgermonarchie. V: MARUŠIAK, Juraj (ur.), SLÁDEK, Kamil (ur.), ZELENÁK, Peter (ur.). Integračne a dezintegracne procesy v srednej Európe v 20. storočí, (Monografie a štúdie, Zv. 17). Bratislava: Ústav politických SAV - Centrum pre európsku politiku, 2008, str. 18-30.	
	Tipologija	1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji	
	COBISS.SI-ID	2551156	

7. Najpomembnejši družbeno-ekonomsko relevantni rezultati projektne skupine⁶

	Družbeno-ekonomsko relevantni rezultat		
1.	Naslov	SLO	Politična mobilizacija množic v Cislajtániji in nekaterih državah naslednicah habsburške monarhije
		ANG	Political mobilisation of masses in Cisleithania and in some other countries – successors to the Monarchy
		Septembra 2007 se je raziskovalec udeležil mednarodne znanstvene konference »Različna ali skupna zgodovina?« v Šturovem na Slovaškem, kjer	

	Opis	SLO	je v okviru navedene konference podal uvodni referat Politika in vsakdanje življenje. O politični mobilizaciji množic v Cislajtani in nekaterih državah naslednicah monarhije, napisan v soavtorstvu s prof. dr. Janezom Cvirnom. V predavanju sta poudarila, da je z demokratizacijo političnega življenja povsod prišlo do politizacije množic. Ljudje so se lahko začeli opredeljevati, a so hkrati postali tudi predmet političnih pritiskov.
		ANG	The researcher took part in the international scientific conference "Different or Common History?" in Štúrovo, Slovakia, where he presented his introductory paper Politics and Everyday Life. On the political mobilisation of masses in Cisleithania and in some other countries – successors to the Monarchy (co-written by Prof. Dr. Janez Cvirn). In their lecture the authors emphasised that the democratisation of political life resulted in the politicisation of masses everywhere. People became capable of declaring their opinions, but at the same time they became subject to political pressures.
	Šifra	F.18 Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)	
	Objavljeno v	CVIRN, Janez, GAŠPARIČ, Jure. Politika v vsakodnevnom življenju : Rast političnega uvedomovanja občanov v Predlitavski in v naslednjih državah habsburske monarhije. V: Moderné dejiny stredoeurópskeho regiónu a ich vyučovanie v krajinách V4 : abstrakty. Bratislava, 2007, str. 2-3.	
	Tipologija	1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci	
COBISS.SI-ID		2337396	
2.	Naslov	SLO	Demokratičnosti volitev v Dravski banovini
		ANG	Elections in the 1930s and the question of democracy
	Opis	SLO	V prispevku je podrobneje analizirano volilno dogajanje v tridesetih letih, pri čemer si avtor zastavlja naslednja vprašanja: Koliko rezultat volitev v tedanjih razmerah dejansko (če sploh) pove? So volitve v daljši časovni perspektivi imele političen učinek, so sokreirale politično življenje, so morda le povzročile, da je ljudski mandat dobila večinsko podprta politična opcija? Ugotavlja, da je na podlagi volitev mogoče oceniti višino podpore posamezne politične opcije v volilnem telesu in da je sam rezultat sicer nedemokratičnih volitev imel političen učinek.
		ANG	The contribution includes an in depth analysis of the events surrounding the elections in the 1930s, and the author asks himself the following questions: how meaningful (if at all) are the results of the elections in the circumstances of that time? Did the elections have a political impact through a longer time perspective? The author establishes that on the basis of the elections it is possible to assess the amount of support, given to the individual political options by the electorate, and that the very result of otherwise non democratic elections had a political impact.
	Šifra	F.29 Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete	
Objavljeno v	GAŠPARIČ, Jure. Demokratičnost volitev v Dravski banovini : problemi demokracije na Slovenskem 1918-1941. V: PIRJEVEC, Jože (ur.), PLETERSKI, Janko (ur.). Problemi demokracije na Slovenskem v letih 1918-1941 : zbornik prispevkov na simpoziju 7. in 8. decembra 2006, (Razprave, 23). Ljubljana: SAZU, 2007, str. 171-188.		
Tipologija	1.06 Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci (vabljeni predavanja)		
COBISS.SI-ID		27171629	
3.	Naslov	SLO	Diktatura kralja Aleksandra – metode, instrumenti in vsakodnevna praksa
		ANG	The dictatorship of yugoslav king Alexander - its methods, instruments and everyday practice
	Opis	SLO	Avtor ugotavlja, da je diktatura kralja Aleksandra, ki je sicer bila izraz realne politične potrebe po konsolidaciji razmer v državi, po svojem bistvu tako predstavljala avtokratsko in represivno vladavino, katere delovanje je bilo čutiti na vseh področjih življenja. Do odločnejših demokratično-ideoloških premikov tudi kasneje ni prišlo, niti po Aleksandrovi smrti v atentatu v francoskem Marseilleju oktobra 1934 niti po zamenjavi njegovega režima junija 1935. Politične metode v notranjepolitičnem življenju so na predvečer druge svetovne vojne sledile vzorcu iz prve polovice tridesetih let.

		King Alexander's dictatorship was an expression of the real political need for consolidation of the situation in the country; however, in its essence, it represented an autocratic and repressive regime whose influence could be felt in every sphere of life. The more decisive democratic-ideological moves did not even occur later, neither after Alexander's assassination in Marseille in October 1934, nor after the replacement of his regime in June 1935. Political methods in internal political life followed the pattern from the first half of the 1930s even to the eve of the Second World War.
Šifra	F.29	Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete
Objavljeno v	GAŠPARIČ, Jure. The dictatorship of yugoslav king Alexander - its methods, instruments and everyday practice. Glas. ZRS Koper, 2008, 13, št. 6, str. 17-18.	
Tipologija	1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci	
COBISS.SI-ID	2510964	
4. Naslov	SLO	Srednja Evropa med vojnama - demokracija proti diktaturi
	ANG	Central Europe between the wars - democracy versus dictatorship
Opis	SLO	Raziskovalec sodeluje pri predmetu Srednja Evropa v 20. stoletju, ki ga izvaja bratislavsko univerza J. A. Komenskega v okviru bolonjskega master programa Zgodovina. V okviru slednjega predmeta je izvajalec pedagoških vsebin (predavanja, seminar, konzultacije) v skupnem obsegu 12 pedagoških ur. Delo na fakulteti poteka v slovaškem jeziku.
	ANG	The researcher participates in the subject Central Europe in the 20th Century, carried out by the J. A. Komensky University of Bratislava in the context of the Bologna Master's programme entitled History. In the context of the aforementioned subject the researcher carries out pedagogical work (lectures, seminar, consultations) in the total amount of 12 teaching hours. The work at the University takes place in the Slovak language.
Šifra	F.18	Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)
Objavljeno v	GAŠPARIČ, Jure. Demokracija verzus diktatúry - otázky zmien politických systémov v medzivojnových stredoeurópskych štátoch a ich súčasné vnímanie : [predavanje na Oddelku za zgodovino, Pedagoške fakultete Univerze v Bratislavi 23. oktobra 2008]. Bratislava, 2008. GAŠPARIČ, Jure. Stredná Európa medzi dvoma vojnami : spoločnosť a obyvateľstvo II. -druhé desaťročie : [predavanje na Oddelku za zgodovino, Pedagoške fakultete Univerze v Bratislavi 4. decembra 2008]. Bratislava, 2008.	
Tipologija	3.14 Predavanje na tuji univerzi	
COBISS.SI-ID	2564212	
5. Naslov	SLO	Menjava političnih elit na Slovenskem po drugi svetovni vojni
	ANG	Change of the political elites in Slovenia, taking place after World War II
Opis	SLO	Avtor v prispevku obravnava menjavo političnih elit na Slovenskem, do katere je prišlo po drugi svetovni vojni. Ugotavlja, da je konec druge svetovne vojne velik del predvojne politične elite zapustil slovensko ozemlje, od treh idejnopoličnih taborov pa je v domovini ostal politično organiziran le del marksističnega tabora – komunistična partija, ki je tudi prevzela oblast. Kontinuiteto s predvojnimi političnimi elitami so po letu 1945 predstavljali le še ohranjevalci političnih strank v emigraciji, po letu 1990 pa jo iščejo in prikazujejo nekateri predstavniki t. i. pomladnih strank.
	ANG	The author focuses on the change of the political elites in Slovenia, taking place after World War II. He establishes that in the end of War a significant part of the pre war political elite left the Slovenian territory, and of three ideological camps in Slovenia only a part of the Marxist camp remained politically organised: the Communist Party, which took over the power. After 1945, the continuity with the pre war political elites was only represented by political emigration, and after 1990 this continuity has been pointed out by certain representatives of the so called "Spring" parties.
Šifra	F.27	Prispevek k ohranjanju/varovanje naravne in kulturne dediščine
	GAŠPARIČ, Jure. Wechsel der politischen Eliten auf slowenische Boden nach den Zweiter Weltkrieg : [predavanje na mednarodni znanstveni konferenci	

Objavljeno v	Modinci (Internationales Kulturhistorisches Symposium Mogersdorf) z naslovom "Alte und Neue Eliten im pannonischen Raum nach 1945 ": ki je bila v Varaždinu med 1. - 4. julijem 2008].. Varaždin, 2008.
Tipologija	3.15 Prispevek na konferenci brez natisa
COBISS.SI-ID	2488948

8. Pomen raziskovalnih rezultatov projektne skupine⁷

8.1. Pomen za razvoj znanosti⁸

SLO

Raziskava v prvi vrsti razčlenjuje politične razmere na Slovenskem in v širšem vsedravnem okviru, pri čemer se po eni strani osredinja na najmočnejšo politično stranko – SLS, po drugi pa posveča udejanjenju ideje parlamentarne demokracije v politični praksi, zlasti v desetletju pred drugo svetovno vojno. Njeni rezultati so tako prispevek k razumevanju strukture in geneze slovenskega političnega prostora, hkrati pa skušajo pojasniti slovenski položaj v prvi Jugoslaviji. Raziskava je tako obdelala t. i. sivo liso zgodovine, saj sodi politična zgodovina tridesetih let med izrazito deficitarne teme. Slovensko politično zgodovinopisje medvojnega obdobja je namreč doslej posvečalo osrednjo pozornost dvajsetim letom in jih v mnogoterih pogledih celovito ter analitično obdelalo.

Raziskava je prinesla nekaj konkretnih odgovorov, še bolj pomembno pa se zdi, da je razširila problemski in interpretativni okvir, ki je po mnenju raziskovalca nujen za razumevanje časa. V prihodnje bi tako veljalo skozi bazične raziskave več pozornosti posvečati raziskovanju institucije parlamenta, politične kulture in vsakokratnih parlamentarnih praks.

Izvajalec ob tem še poudarja, da je za raziskovanje zgodovine slovenskega prostora v prvi vrsti odgovorno slovensko zgodovinopisje, ki ga mora kontinuirano in sistematično izvajati, a obenem poskrbeti za vključevanje tujih raziskovalcev v komparativno proučevanje »slovenskih« tem in za ustrezno seznanitev tuje strokovne javnosti s svojimi raziskavami. Slednje pa je po mnenju izvajalca seveda mogoče zgolj z vpetostjo slovenskih tem v širši kontekst, kjer zgodovina slovenskega prostora ne nastopa kot izoliran fenomen, ampak kot nadvse ilustrativen primer. Prav to je bila tudi ambicija izvedene raziskave.

ANG

The research primarily analyses the political situation in Slovenia and in the wider state context. On one hand it focuses on the strongest political party – SLS (Slovenian People's Party), while on the other hand it explores the realisation of the parliamentary democracy idea in the political practice, especially in the decade preceding World War II. Its results represent a contribution to the understanding of the structure and genesis of the Slovenian political space, and they also try to explain the Slovenian position in the first Yugoslavia. Thus this research has looked at the so called grey spot of history, since the political history of the 1930s is one of exceedingly deficient topics. Namely, until now Slovenian political historiography of the interwar period has mostly focused on the 1920s, exploring them comprehensively and analytically in many aspects.

The research provided some concrete answers, but what seems even more important is that it expanded the substantive and interpretative context, which is, in the opinion of the researcher, vital in order to understand that period. In the future the basic research should pay more attention to the exploration of the institution of the parliament, political culture and parliamentary practices of that period.

The project holder would also like to underline that it is Slovenian historiography which is primarily responsible for the exploration of the history of Slovenian space, and it should carry out this work continuously and systematically. However, at the same time it should ensure that foreign researchers be included into comparative studies of "Slovenian" topics, thus also ensuring that the foreign professional public is familiarised with this research. In the opinion of the project holder, the latter is, naturally, only possible by placing the Slovenian issues into a wider context, where the history of the Slovenian space does not appear as an isolated phenomenon, but as a very illustrative example instead. And this was the very ambition of the research carried out.

8.2. Pomen za razvoj Slovenije⁹

SLO

Raziskava z novimi spoznanji in novimi poudarki prispeva k bolj uravnoteženemu in ideološko neobremenjenemu razumevanju preteklosti. Njeni rezultati tako utegnejo predstavljati dodatno spodbudo za pozitivno komunikacijo o odločilnih nacionalnih prioritetah v prihodnosti, s čimer bodo posledično vplivali na oblikovanje dinamične, odprte in prilagodljive družbe, ki bo s

predstavo o lastnih demokratičnih tradicijah pred drugo svetovno vojno sposobna sprejemati sodobne razvojne izzive. Nekatera dognanja bodo potencialni uporabniki lahko prenesli v pedagoške procese.

Izvajalec obenem trdi, da kvalitetna uresničitev vsakega raziskovalnega projekta slovenskemu zgodovinopisju širi spoznavni okvir, s čimer ga posledično še bolj približuje sodobnim evropskim raziskovalnim tokovom. S tem se vsekakor promovira slovenska država s svojo jasno znanstveno politiko.

Sicer pa si izvajalec drzne priznati, da celostnega pomena projekta za družbo v tem trenutku ni mogoče napovedati. Njegove rezultate je raziskovalec vsekakor po svojih močeh diseminiral med občestvo. Toda z aplikacijo rezultatov, s spoznanji o demokratičnih tradicijah in političnih praksah v preteklosti, se bo družba – vsaj po mnenju izvajalca – morala odgovorno spopasti sama.

ANG

The research contributes to a more balanced and ideologically unbiased understanding of the past with new realisations and new emphases. Its results could represent additional encouragement for the positive communication about the decisive national priorities in the future, consequently contributing to the establishment of a dynamic, open and adaptable society, capable of accepting modern developmental challenges with a notion of its own democratic traditions before World War II. Potential users will be able to transfer certain findings into pedagogical processes.

The project holder also claims that a high quality realisation of every research project expands the conceptual framework of the Slovenian historiography, consequently bringing it even closer to the modern European research trends. This definitely promotes the Slovenian state and its clear scientific policy.

However, the project holder dares to admit that the entire relevance of the project to the society cannot be predicted at this moment. By all means, the researcher disseminated its results among the audience to the best of his abilities. However, society itself – at least, in the opinion of the project holder – will have to responsibly deal with the application of the results and the realisations about democratic traditions and past political practices.

9. Samo za aplikativne projekte!

Označite, katerega od navedenih ciljev ste si zastavili pri aplikativnem projektu, katere konkretne rezultate ste dosegli in v kakšni meri so doseženi rezultati uporabljeni

Cilj		
F.01	Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.03	Večja usposobljenost raziskovalno-razvojnega osebja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.04	Dvig tehnološke ravni	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

F.05	Sposobnost za začetek novega tehnološkega razvoja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.06	Razvoj novega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.07	Izboljšanje obstoječega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.08	Razvoj in izdelava prototipa	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.09	Razvoj novega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.10	Izboljšanje obstoječega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.11	Razvoj nove storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.12	Izboljšanje obstoječe storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.13	Razvoj novih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.14	Izboljšanje obstoječih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	

	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.15	Razvoj novega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.16	Izboljšanje obstoječega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.17	Prenos obstoječih tehnologij, znanj, metod in postopkov v prakso	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.18	Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.19	Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.20	Ustanovitev novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.21	Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.22	Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.23	Razvoj novih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	

	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.24	Izboljšanje obstoječih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.25	Razvoj novih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.26	Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.27	Prispevek k ohranjanju/varovanje naravne in kulturne dediščine	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.28	Priprava/organizacija razstave	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.29	Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.30	Strokovna ocena stanja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.31	Razvoj standardov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.32	Mednarodni patent	

Zaključno poročilo o rezultatih raziskovalnega projekta

	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.33	Patent v Sloveniji	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.34	Svetovalna dejavnost	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.35	Drugo	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

Komentar

--

10. Samo za aplikativne projekte!

Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja

	Vpliv	Ni vpliva	Majhen vpliv	Srednji vpliv	Velik vpliv	
G.01	Razvoj visoko-šolskega izobraževanja					
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.03.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.02	Gospodarski razvoj					
G.02.01	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	☐	☐	☐	☐	
G.02.02.	Širitev obstoječih trgov	☐	☐	☐	☐	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	☐	☐	☐	☐	
G.02.04.	Zmanjšanje porabe materialov in energije	☐	☐	☐	☐	
G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	☐	☐	☐	☐	
G.02.07.	Večji delež izvoza	☐	☐	☐	☐	
G.02.08.	Povečanje dobička	☐	☐	☐	☐	
G.02.09.	Nova delovna mesta	☐	☐	☐	☐	

Zaključno poročilo o rezultatih raziskovalnega projekta

G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	☐	☐	☐	☐	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	☐	☐	☐	☐	
G.02.12.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.03	Tehnološki razvoj					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.02.	Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij	☐	☐	☐	☐	
G.03.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.04	Družbeni razvoj					
G.04.01	Dvig kvalitete življenja	☐	☐	☐	☐	
G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja	☐	☐	☐	☐	
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	☐	☐	☐	☐	
G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.04.05.	Razvoj civilne družbe	☐	☐	☐	☐	
G.04.06.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.05.	Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitete	☐	☐	☐	☐	
G.06.	Varovanje okolja in trajnostni razvoj	☐	☐	☐	☐	
G.07	Razvoj družbene infrastrukture					
G.07.01.	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.02.	Prometna infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.03.	Energetska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.08.	Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva	☐	☐	☐	☐	
G.09.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	

Komentar

--

11. Pomen raziskovanja za sofinancerje, navedene v 2. točki¹⁰

1.	Sofinancer	
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:	EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:	%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja	Šifra

	1.		
	2.		
	3.		
	4.		
	5.		
Komentar			
Ocena			
2.	Sofinancer		
Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:			EUR
Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:			%
Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja			Šifra
	1.		
	2.		
	3.		
	4.		
	5.		
Komentar			
Ocena			
3.	Sofinancer		
Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:			EUR
Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:			%
Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja			Šifra
	1.		
	2.		
	3.		
	4.		
	5.		
Komentar			
Ocena			

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja, za objavo 6., 7. in 8. točke na spletni strani <http://sicris.izum.si/> ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v pisni obliki

Podpisi:

Jure Gašparič	in/ali	
podpis vodje raziskovalnega projekta		zastopnik oz. pooblaščen oseba RO

Kraj in datum:

Ljubljana

20.4.2009

Oznaka poročila: ARRS_ZV_RPROJ_ZP_2008/147

¹ Samo za aplikativne projekte. [Nazaj](#)

² Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja ter rezultate in učinke raziskovalnega projekta. Največ 18.000 znakov vključno s presledki (približno tri strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

³ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁴ Samo v primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega projekta, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega projekta. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁵ Navedite največ pet najpomembnejših znanstvenih rezultatov projektne skupine, ki so nastali v času trajanja projekta v okviru raziskovalnega projekta, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov v slovenskem in angleškem jeziku (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki) v slovenskem in angleškem jeziku, navedite, kje je objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote. Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>.

PRIMER (v slovenskem jeziku):

Naslov: Regulacija delovanja beta-2 integrinskih receptorjev s katepsinom X;

Opis: Cisteinske proteaze imajo pomembno vlogo pri nastanku in napredovanju raka. Zadnje študije kažejo njihovo povezanost s procesi celičnega signaliziranja in imunskega odziva. V tem znanstvenem članku smo prvi dokazali... (največ 600 znakov vključno s presledki)

Objavljeno v: OBERMAJER, N., PREMZL, A., ZAVAŠNIK-BERGANT, T., TURK, B., KOS, J.. Carboxypeptidase cathepsin X mediates $\beta 2$ - integrin dependent adhesion of differentiated U-937 cells. Exp. Cell Res., 2006, 312, 2515-2527, JCR IF (2005): 4.148

Tipologija: 1.01 - Izvirni znanstveni članek

COBISS.SI-ID: 1920113 [Nazaj](#)

⁶ Navedite največ pet najpomembnejših družbeno-ekonomsko relevantnih rezultatov projektne skupine, ki so nastali v času trajanja projekta v okviru raziskovalnega projekta, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki), izberite ustrezen rezultat, ki je v Šifrantu raziskovalnih rezultatov in učinkov (Glej: <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/sifranti/sif-razisk-rezult.asp>), navedite, kje je rezultat objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote.

Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>. [Nazaj](#)

⁷ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen projekt, ki je predmet poročanja. [Nazaj](#)

⁸ Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

Zaključno poročilo o rezultatih raziskovalnega projekta

⁹ Največ 4.000 znakov vključno s presledki Nazaj

¹⁰ Rubrike izpolnite/prepišite skladno z obrazcem "Izjava sofinancerja" (<http://www.arrs.gov.si/sl/progproj/rproj/gradivo/>), ki ga mora izpolniti sofinancer. Podpisan obrazec "Izjava sofinancerja" pridobi in hrani nosilna raziskovalna organizacija – izvajalka projekta. Nazaj

Obrazec: ARRS-ZV-RPROJ-ZP/2008 v1.00